

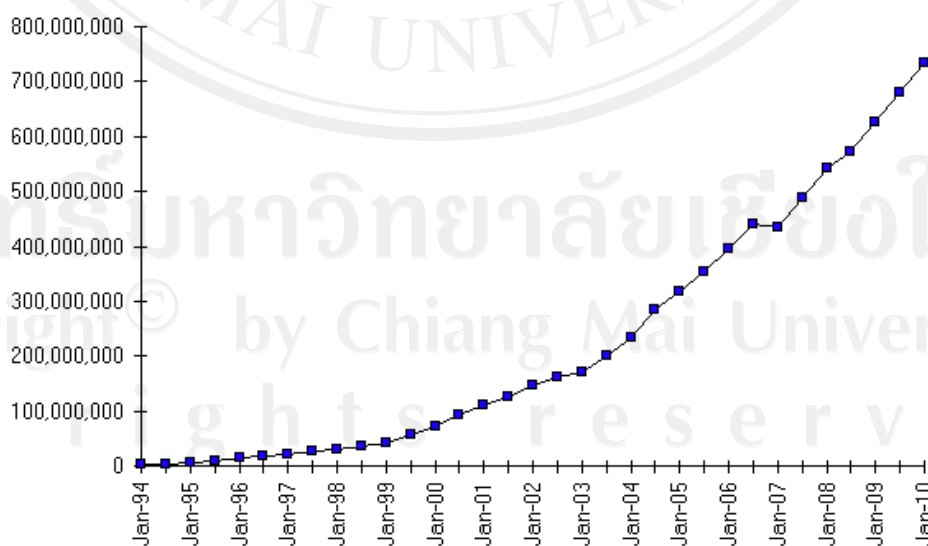
บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการ และเหตุผล

ในยุคของสังคมข้อมูลข่าวสารที่สารสนเทศเป็นเป็นกระแสหลัก การมีข้อมูลและสารสนเทศเป็นข้อกำหนดสถานภาพทางสังคม เป็นเครื่องมือต่อรองอำนาจ หรือในทางเศรษฐกิจผู้ถือครองสารสนเทศที่มากกว่า หรือดีกว่า ถือว่าเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่ชัยชนะในการแข่งขันทางธุรกิจ สภาพแวดล้อมรอบตัวเราเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารต่างๆ มากมาย ที่ประกอบไปด้วยข้อมูลทั้งที่เป็นประโยชน์และไม่เป็น ข้อมูลที่เราต้องการ และข้อมูลที่เราไม่ต้องการ ปรากฏการณ์นี้อาจเป็นปัญหาที่เกิดจากการพัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีความก้าวหน้าอย่างมาก ในประเด็นของการลัดข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่ และเวลาของการจัดเก็บ และนำเสนอข้อมูล

ในอดีตการได้รับข้อมูลถูกจำกัดด้วยปัจจัยที่หลากหลาย เช่น ระยะทาง ระยะเวลา ต้นทุนในการสื่อสาร ทำให้ข้อมูลข่าวสารที่เข้ามาถึงตัวเรามีไม่มากนัก เนื่องจากการถูกข้อจำกัดต่างๆ ตัดทอนออกไป แต่ด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบันข้อมูลข่าวสารที่ถูกส่งผ่านสื่อต่างๆ มาถึงเราได้อย่างรวดเร็ว เป็นผลมาจากการพยายามพัฒนา และตัดข้อจำกัดต่างๆ ออกไป โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นสื่อที่มีโครงข่ายขนาดใหญ่ทำให้การสื่อสารข้อมูลระหว่างพื้นที่ต่างๆ ทำได้สะดวก และรวดเร็วมากขึ้น โดยเทคโนโลยีของสื่ออินเทอร์เน็ตเข้าไปบริหารจัดการข้อจำกัดทางด้านพื้นที่ เวลา ในต้นทุนการสื่อสารที่ต่ำลง ด้านหนึ่งก่อให้เกิดการขยายสิทธิให้ผู้ที่ยพยายามส่งข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณะมีขอบข่ายกว้างมากยิ่งขึ้น จากในอดีตที่มีคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้นที่เป็นเจ้าของสิทธินี้

ภาพ 1.1 แผนภูมิแสดงการเติบโตของจำนวน Domain Host ในระบบอินเทอร์เน็ตตั้งแต่ปี 1994 ถึง 2010
ที่มา ISC Internet Domain Survey (<http://www.isc.org/solutions/survey>)

แต่ในอีกด้านหนึ่งการขยายสิทธิ์ดังกล่าวทำให้เกิดปริมาณข้อมูลจำนวนมากที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อนี้ อย่างไรก็ตามขอบเขต สร้างให้เกิดเป็นปัญหาในกระบวนการสื่อสารระหว่างผู้ส่งกับผู้รับสาร กล่าวคือการส่งสารถูกทำลายข้อจำกัดแต่การรับสารของผู้รับถูกจำกัดไว้ด้วยข้อจำกัดทางกายภาพของมนุษย์

งานค้นคว้าอิสระชิ้นนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสมมุติฐานที่ว่า ความไม่สอดคล้องกันของปริมาณข้อมูลที่น่าเสนอผ่านสื่อกับความสามารถในการรับรู้ทางสายตาของมนุษย์ในสื่ออินเทอร์เน็ตก่อให้เกิดการรบกวนของข้อมูลที่น่าเสนอต่อผู้รับไม่ว่า จะเป็นไปโดยความตั้งใจ หรือไม่ก็ตาม ของผู้ส่งสารที่ส่งผลให้เกิดเป็นปัญหาสำคัญประเด็นหนึ่งที่ผู้ศึกษาให้ความสนใจ คือการสูญเสียสิทธิ และความสามารถในการเลือกเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ตนต้องการ อันสืบเนื่องมาจากปริมาณข้อมูลที่น่าเสนอผ่านสื่อในหนึ่งครั้ง โดยการศึกษาใช้วิธีการของการออกแบบเว็บเพจเป็นกรณีตัวอย่าง ในการทดลองศึกษากระบวนการออกแบบนำเสนอข้อมูลให้สอดคล้องกับความสามารถในการรับรู้ทางสายตาของมนุษย์ ภายใต้กรอบแนวคิดของการออกแบบส่วนต่อประสานกับผู้ใช้ (User Interface Design) เป็นกรอบทฤษฎีหลัก เพื่อลดปริมาณข้อมูลในการนำเสนอแต่ละครั้งที่เกิดการปฏิสัมพันธ์กันของข้อมูลกับผู้รับ เหตุผลในการเลือกใช้วิธีการศึกษาโดยการทดลองกับเว็บเพจเนื่องจาก เว็บเพจเป็นจุดปะทะประสานกับผู้ใช้หรือผู้รับสารโดยตรงจึงเป็นจุดที่น่าจะได้รับการบริหารจัดการให้เกิดความสัมพันธ์ที่เหมาะสม ในอีกทางหนึ่งการเข้าไปบริหารจัดการในส่วนหนึ่งของระบบโครงข่าย และผู้ส่งข้อมูลเข้าสู่ระบบเป็นไปได้อย่างเนื่องจากการมีความเคลื่อนไหวของข้อมูลสูง และยังถือเป็นการเข้าไปจำกัดสิทธิในการสื่อสาร การเข้าไปบริหารจัดการส่วนที่ปะทะกับผู้รับจึงเป็นทางออกที่ทำได้

ปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้นเป็นแรงผลักดันให้ผู้เขียนเกิดความสนใจในการศึกษาหาแนวทางในการแก้ปัญหา โดยการพัฒนาแนวทางการออกแบบให้เหมาะสมกับความสามารถในการรับรู้ของมนุษย์ เพื่อคืนสิทธิในการเลือกรับข้อมูลที่ต้องการในรูปแบบที่เป็นมิตรต่อผู้รับสารมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อสร้างเว็บเพจที่มีปริมาณข้อมูลให้สอดคล้องกับความสามารถในการรับรู้ทางสายตาของมนุษย์

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการออกแบบเว็บเพจ เพื่อลดปริมาณข้อมูลให้สอดคล้องกับความสามารถในการรับรู้ทางสายตาของมนุษย์

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับการศึกษา

1.3.1 ได้เว็บเพจที่มีปริมาณข้อมูลให้สอดคล้องกับความสามารถในการรับรู้ทางสายตาของมนุษย์

1.3.2 ได้แนวทางพัฒนาการออกแบบเว็บเพจ เพื่อลดปริมาณข้อมูลให้สอดคล้องกับความสามารถในการรับรู้ทางสายตาของมนุษย์

1.3.3 ได้เห็นความสำคัญของการลดปริมาณข้อมูลในการนำเสนอแต่ละชุดต่อผู้รับ

1.3.4 ได้เห็นความสำคัญและนำไปสู่ทิศทางของการออกแบบโดยการยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลาง

1.3.5 ได้สร้างจิตสำนึกแก่นักออกแบบด้านความรับผิดชอบต่อผลงานของตน

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

งานค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษา การออกแบบที่ลดปริมาณข้อมูลที่เข้าปะทะกับผู้ใช้ในแต่ละครั้งที่อาจก่อให้เกิดปรากฏการณ์ การรุกร้าของข้อมูล และความสับสนในการตัดสินใจเลือกเข้าถึงข้อมูล โดยการพัฒนาการออกแบบเว็บเพจของเว็บไซต์ Kaewpanya.com ของหน่วยงานสถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตามเงื่อนไขการออกแบบที่กำหนดจากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของเว็บไซต์ประเภทที่นำมาใช้เป็นกรณีศึกษา จำนวนประเภทละ 5 คน โดยการเปรียบเทียบเว็บเพจที่ทำการออกแบบ กับข้อกำหนดจากการศึกษาความพึงพอใจในด้านการรับรู้ทางสายตา

1.5 ขั้นตอนของการศึกษา

1.5.1 ศึกษาข้อมูล ทฤษฎี ทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาข้อมูล ทฤษฎี ทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือ วารสาร สิ่งตีพิมพ์ วิทยานิพนธ์ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง การออกแบบสารสนเทศ (Information Design) การออกแบบโดยยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลาง (Human Center Design) ส่วนต่อประสานกับผู้ใช้ (User interface Design) Cognition Graphic Design และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.5.2 วิเคราะห์เว็บไซต์กรณีศึกษา

ศึกษา และวิเคราะห์โครงสร้างของข้อมูลในเว็บไซต์ เว็บเพจ และจัดหมวดหมู่

1.5.3 กำหนดเงื่อนไขการออกแบบเว็บเพจ

สร้างเงื่อนไข และข้อกำหนดการออกแบบเว็บเพจ เป็นข้อๆ ตามข้อมูลจากการศึกษาเป็นแนวทางในการออกแบบ เพื่อลดปริมาณข้อมูลให้สอดคล้องกับความสามารถในการรับรู้ทางสายตาของมนุษย์ โดยการเปรียบเทียบ กับเว็บเพจกรณีศึกษา

1.5.4 ออกแบบเว็บเพจ ตามเงื่อนไขที่กำหนด

นำข้อมูลของเว็บเพจกรณีศึกษา มาทำการออกแบบ และผลิตภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

1.5.5 ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง

ทดสอบการใช้งาน และเก็บรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปรียบเทียบเว็บเพจที่ทำการออกแบบกับข้อกำหนดจากการศึกษา และความพึงพอใจในด้านการรับรู้ทางสายตา

1.5.6 สรุปผล และข้อเสนอแนะ

รวบรวมข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์หาข้อสรุปในประเด็น แนวทางการออกแบบเว็บเพจ เพื่อลดปริมาณข้อมูลให้สอดคล้องกับความสามารถในการรับรู้ของมนุษย์ สรุปเป็นหลักการ และอธิบายผลการทดสอบ